

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра адміністративного та фінансового права

« ЗАТВЕРДЖУЮ »
Декан факультету _____ О.С.Яра
« ____ » _____ 2020 року

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри адміністративного
та фінансового права
Протокол №_18_від «15»_06__2020 року
Завідувач кафедри _____ В.І. Курило

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансове право

Спеціальність: **081 «Право»**

Освітня програма: **Право**

Факультет **юридичний**

Розробник: к.ю.н., доцент **Слюсаренко Сергій Вікторович**

1. Опис навчальної дисципліни Фінансове право

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Галузь знань	081 Право	
Спеціальність	081 Право	
Освітня програма	Бакалавр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	Обов'язкова
Загальна кількість годин	120	58
Кількість кредитів ECTS	5	2
Кількість змістових модулів	4	2
Курсовий проект (робота) <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>		
Форма контролю	залік/іспит	іспит
Показники навчальної дисципліни		
	денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	4	4
Семестр	7-8	7
Лекційні заняття	40 год.	10
Практичні, семінарські заняття	50 год.	12
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	30 год.	36
Індивідуальні завдання	.	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	4/2год 2 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення курсу «Фінансове право» має велике значення для фахової підготовки в юридичній, економічній та інших найважливіших сферах.

Курс складається з чотирьох блоків: Загальна частина; Бюджетне право; Податкове право, Банківське право.

Навчальна дисципліна спрямована на вивчення теорії фінансів і фінансового права, правової фінансової діяльності Української держави та місцевого самоврядування, компетенції органів державної влади і місцевого самоврядування у сфері фінансів, предмет бюджетного права, бюджетно-правові норми, бюджетні правовідносини, суб'єктів бюджетних правовідносин, бюджетну систему, доходи і видатки бюджету, міжбюджетні відносини, бюджетний процес, банківського права, правового статусу Національного банку України та комерційних банків, правові засади банківського регулювання та нагляду тощо.

В результаті вивчення фінансового права студенти повинні:

1. Знати основні поняття фінансового права, законодавстві та інші нормативно-правові акти, що стосується цієї сфери суспільних відносин, поняття і законодавчу сутність прогресивних моделей сучасних правових категорій в аспекті фінансового права, структуру чинників фінансового права;

2. Вміти застосовувати набуті теоретичні знання по застосуванню фінансового законодавства, законодавчого регулювання захисту прав громадян, підприємств, держави та інших суб'єктів фінансових правовідносин. В курсі **“Фінансове право”** вивчаються питання, які стосуються поняття фінансів і діяльності держави в цій галузі, предмету і методу правового регулювання, особливостей фінансово-правових норм. Особлива увага звертається на органи управління державними фінансами. При вивченні цих питань студент повинен чітко відрізнити фінансово - правові відносини від інших, які мають також грошовий характер, застосовувати санкції фінансово-правових норм за порушення фінансової дисципліни.

При вивченні бюджетного права студент повинен засвоїти поняття і значення бюджету для функціонування держави. Знати, що таке бюджет як економічна і юридична категорії, особливості бюджетних правовідносин, бюджетна система України, принципи розподілу доходів і видатків між окремими видами бюджетів, повноваження органів державної влади на стадіях бюджетного процесу і акти, якими завершується кожна стадія, правовий режим цільових державних і місцевих коштів. При вивченні правового регулювання державних доходів в Україні студент повинен чітко засвоїти принципи побудови системи оподаткування в Україні, знати види податків і зборів (обов'язкових платежів), що справляються на території України, елементи податкових законів. Важливо також детально ознайомитися з правовими основами державного кредиту та страхування, державних видатків та бюджетного фінансування. Таким чином знання фінансового права повинні підготовувати студентів до орієнтування у великій кількості нормативно-правових актів які постійно змінюються.

Набуття компетентностей:

універсальні компетентності:

- здатність свідомо оперувати базовим матеріалом та літературними джерелами, використовувати їх в інших наукових дисциплінах; – здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку, вчитися та оволодівати новими знаннями;
- здатність працювати в команді, діяти на основі етичних міркувань, бути критичним та самокритичним;
- здатність усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку

права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;

– здатність усвідомлювати рівні можливості, гендерні проблеми, проявляти толерантність і повагу до різноманіття і мультикультурності.

загально-професійні компетентності:

– володіння культурою загальнотеоретичного дослідження у правовій галузі, включаючи використання найновіших інформаційно-комунікативних технологій;

– готовність організувати наукову роботу сфері права;

спеціально-професійні компетентності:

– здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення;

– повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи;

– здатність застосувати отримані знання при засвоєнні інших галузевих дисциплін.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна частина

Тема 1: Фінанси України та фінансова діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування.

Поняття та ознаки фінансів. Фінанси як юридична категорія. Фінансова діяльність держави. Відмінність державних фінансів від приватних фінансів. Централізовані і децентралізовані фонди коштів. Принципи здійснення фінансової

діяльності держави: загально правові принципи, галузеві принципи. Функції фінансів. Методи здійснення фінансової діяльності держави. Фінансова система України. Елементи фінансової системи України.

Тема 2: Фінансове право як галузь права

Фінансове право як галузь права. Предмет фінансового права України. Метод фінансового права України. Фінансове право України та інші галузі права (конституційне право, адміністративне право, цивільне право, кримінальне право, трудове право). Джерела фінансового права України. Система фінансового права.

Тема 3: Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини

Поняття фінансово-правової норми. Види фінансово-правових норм. Структура фінансово-правової норми. Особливості фінансово-правових норм. Поняття фінансових правовідносин. Суб'єкти фінансових правовідносин. Органи державної влади як суб'єкти фінансових правовідносин (Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, Рахункова палата, Міністерство фінансів України, Державна податкова адміністрація, Контрольно-ревізійна служба, Національний банк України). Органи місцевого самоврядування як суб'єкти фінансових правовідносин. Об'єкт фінансових правовідносин. Зміст фінансових правовідносин. Юридичні факти як підстава виникнення фінансових правовідносин.

Тема 4: Фінансовий контроль

Поняття фінансового контролю. Об'єкт фінансового контролю. Предмет фінансового контролю. Принципи фінансового контролю. Значення фінансового контролю. Види фінансового контролю. Методи фінансового контролю. Перевірки як методи здійснення фінансового контролю. Порядок проведення фінансових перевірок. Поняття суб'єктів фінансового контролю. Види суб'єктів фінансового контролю. Верховна Рада України як суб'єкт проведення фінансового контролю. Рахункова палата як суб'єкт проведення фінансового

контролю. Міністерство фінансів України як суб'єкт проведення фінансового контролю. Державне казначейство як суб'єкт проведення фінансового контролю. Державна податкова служба як суб'єкт проведення фінансового контролю. Державна контрольно-ревізійна служба як суб'єкт проведення фінансового контролю. Національний банк України як суб'єкт проведення фінансового контролю. Державний митний комітет як суб'єкт проведення фінансового контролю. Державна пробірна палата як суб'єкт проведення фінансового контролю.

Змістовий модуль 2. Бюджетне право

Тема 5: Бюджетне право і бюджетні правовідносини

Поняття бюджетного права. Предмет бюджетного права. Джерела бюджетного права. Поняття бюджету. Значення бюджету. Поняття бюджетно-правових норм. Види бюджетно-правових норм. Бюджетні правовідносини. Суб'єкти бюджетних правовідносин. Повноваження суб'єктів бюджетних правовідносин. Бюджетне законодавство. Бюджетна система. Бюджетний устрій. Бюджетний процес. Принципи побудови бюджетної системи.

Тема 6: Доходи бюджету

Поняття доходів бюджету. Ознаки доходів бюджету. Класифікація доходів бюджету. Власні, закріплені та регулюючі доходи. Податкові та неподаткові доходи. Доходи державного бюджету України. Доходи місцевих бюджетів. Поняття видатків. Ознаки видатків. Принципи видатків. Класифікація видатків. Поточні та капітальні видатки. Розпорядники бюджетних коштів. Головні розпорядники бюджетних коштів. Бюджетне призначення. Бюджетне асигнування. Бюджетне зобов'язання. Бюджетний розпис. Виконання бюджету за видатками. Стадії виконання бюджету за видатками. Роль Державного казначейства України у виконанні державного та місцевих бюджетів за видатками. Видатки державного бюджету України. Видатки місцевих бюджетів.

Захищені статті видатків. Таємні видатки. Дефіцит та профіцит бюджету. Джерела фінансування дефіциту бюджету.

Тема 7: Міжбюджетні відносини

Поняття міжбюджетних відносин. Значення міжбюджетних відносин. Поняття міжбюджетних трансфертів. Види міжбюджетних трансфертів. Принципи здійснення міжбюджетних трансфертів. Поняття субвенцій. Види субвенцій. Дотації вирівнювання.

Теми 8: Бюджетний процес

Поняття бюджетного процесу. Ознаки бюджетного процесу. Стадії бюджетного процесу. Порядок складання проекту бюджету: основні напрямки бюджетної політики; бюджетний запит; схвалення КМУ проекту закону України про Державний бюджет. Розгляд та прийняття бюджету: прийняття до розгляду представленого проекту закону про Державний бюджет України; перше читання проекту закону про державний бюджет України; друге читання проекту закону про Державний бюджет України; третє читання проекту закону про Державний бюджет України; бюджетні призначення в разі несвоєчасного прийняття закону про Державний бюджет України. Виконання бюджету: за доходами; за видатками. Контроль за виконанням бюджету: звітність про виконання Державного бюджету України; річний звіт про виконання закону про Державний бюджет України та його розгляд.

Змістовий модуль 3. Податкове право

Тема 9: Податкове право і податкові правовідносини; суб'єкти податкових

Предмет податкового права. Метод податкового права. Поняття податкових правовідносин. Види податкових правовідносин. Ознаки податкових правовідносин. Особливості податкових правовідносин. Джерела податкового права. Поняття податку. Ознаки податку. Функції податку. Співвідношення

податку і збору. Подібності і відмінності між ними. Класифікація обов'язкових платежів. Податковий обов'язок. Поняття платника податків. Ознаки платників податків. Види платників податків. Фізичні особи як платники податків. Юридичні особи як платники податків. Постійні представництва іноземних юридичних осіб як платники податків. Податкові органи як суб'єкти податкових правовідносин: система податкових органів; податкові адміністрації та податкові інспекції; податкова міліція. Поняття податкового обов'язку (у широкому та вузькому розумінні). Підстави виникнення податкового обов'язку. Підстави припинення податкового обов'язку. Способи забезпечення виконання податкового обов'язку (податкова застава, податкова порука).

Тема 10. Види податків та зборів. Мито. Спрощена система оподаткування

Загальнодержавні податки. Місцеві податки. Поняття та види мита. Ставки мита. Ввізне та вивізне мито. Сезонне мито. Спеціальне мито. Антидемпінгове мито. Компенсаційне мито. Митна вартість. Порядок нарахування та сплати мита. Звільнення від сплати мита. Поняття державного мита. Платники державного мита. Об'єкти справляння державного мита. Розміри ставок державного мита. Пільги щодо сплати державного мита. Поняття спрощеної системи оподаткування. Поняття єдиного податку. Суб'єкти малого підприємництва як платники єдиного податку. Ставка єдиного податку. Порядок переходу на спрощену систему оподаткування.

Змістовний модуль 4. Банківське право

Тема 11. Банківське право України як міжгалузевий комплексний інститут

Загальна характеристика банківського права України. Поняття і предмет банківського права, методи правового регулювання банківської діяльності в Україні. Місце банківського права в системі національного права. Принципи банківського права України. Принцип свободи банківської діяльності. Принцип неухильного виконання обов'язкових економічних нормативів, установлених

НБУ, норм чинного законодавства. Принцип поєднання публічних і приватних начал у банківській сфері. Принцип задоволення потреб клієнтів та максималізації прибутку отриманого банками. Принцип добровільності взаємовідносин і взаємної заінтересованості банківських установ та їхніх клієнтів. Принцип захисту економічної конкуренції та заборони діяльності, що спрямована на монополізацію і недобросовісну конкуренцію. Принцип нагляду за діяльністю банків та інших кредитно-фінансових установ. Банківські правовідносини, їхні зміст і види. Суб'єкти банківських правовідносин. Об'єкти банківських правовідносин. Виникнення, зміна і припинення банківських правовідносин. Джерела банківського права та їхні види.

Тема 12. Правовий статус Національного Банку України

Структура банківської системи. Правовий статус Національного банку України як центрального банку України та особливого органу державного управління. Його основне призначення, функції та операції. Керівні органи та структура. Статус працівників Національного банку України. Обмеження діяльності Національного банку України. Нормативно-правові акти Національного банку України. Мета і сфера банківського нагляду. Обмеження вимог Національного банку України. Взаємовідносини Національного банку України з Президентом України, Верховною Радою України та Кабінетом Міністрів України.

Тема 13. Правовий статус комерційних банків

Сутність і роль комерційних банків, їх класифікація. Порядок утворення і припинення діяльності комерційного банку. Організаційна структура і управління комерційним банком. Операції та послуги комерційних банків. Майно та статутний капітал комерційного банку. Правовий статус та порядок відкриття відокремлених структурних підрозділів банків.

Тема 14. Правові засади банківського регулювання та нагляду

Мета банківського регулювання та банківського нагляду. Правові засади здійснення НБУ банківського регулювання та банківського нагляду. Обмеження вимог НБУ. Зміст банківських правовідносин у сфері банківського регулювання та банківського нагляду. Підстави та обсяг банківського нагляду. Заходи впливу, які застосовуються Національним банком України.

Тема 15. Правові засади банківського регулювання та нагляду

Мета банківського регулювання та банківського нагляду. Правові засади здійснення НБУ банківського регулювання та банківського нагляду. Обмеження вимог НБУ. Зміст банківських правовідносин у сфері банківського регулювання та банківського нагляду. Підстави та обсяг банківського нагляду. Заходи впливу, які застосовуються Національним банком України.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальна частина.												
Тема 1. <i>Фінанси України та фінансова діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування</i>		4	4			2		2	2			
Тема 2. <i>Фінансове право як галузь права</i>		2	2			2		2	2			
Тема 3. <i>Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини</i>		2	2			2		2	2			
Тема 4. <i>Фінансовий контроль. Суб'єкти</i>		4	4			2		2	2			

<i>фінансового контролю</i>												
Разом за змістовим модулем 1		12	12			8		8	8			
Змістовий модуль 2. Бюджетне право												
Тема 5. Бюджетне право і бюджетні правовідносини		4	4			2		2	2			
Тема 6. Доходи та видатки бюджету		2	4			2						2
Тема 7. Міжбюджетні відносини		2	4			2						2
Тема 8. Бюджетний процес		2	2			2						2
Разом за змістовим модулем 2		10	14			8						
Змістовий модуль 3. Податкове право.												
Тема 9. Податкове право і податкові правовідносини; суб'єкти податкових правовідносин.		4	4			2		2	2			2
Тема 10. Види податків та зборів. Мито. Спрощена система оподаткування		4	4			2						2
Разом за змістовим модулем 2		8	8			4						
Змістовий модуль 4 . Банківське право.												
Тема 11. Банківське право України як міжгалузевий комплексний інститут		2	2			2						4
Тема 12. Правовий статус Національного Банку України		2	4			2						4

Тема 13. <i>Правовий статус комерційних банків</i>		2	2			2						4
Тема14. <i>Правові засади банківського регулювання та нагляду</i>		2	2			2						2
Тема15. <i>Правові засади банківського регулювання та нагляду</i>		2	4			2						2
Разом за змістовим модулем 3		10	16			10						
ВСЬОГО	120	40	50			30		10	12			36

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. <i>Фінанси України та фінансова діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування</i>	4
2	Тема 2. <i>Фінансове право як галузь права</i>	4
3	Тема 3. <i>Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини</i>	4
4	Тема 4. <i>Фінансовий контроль. Суб'єкти фінансового контролю</i>	4
5	Тема 5. <i>Бюджетне право і бюджетні правовідносини</i>	4
6	Тема 6. <i>Доходи та видатки бюджету</i>	2
7	Тема7. <i>Міжбюджетні відносини</i>	2
8	Тема8. <i>Бюджетний процес</i>	2
9	Тема 9. <i>Податкове право і податкові правовідносини; суб'єкти податкових правовідносин.</i>	2
10	Тема 10. <i>Види податків та зборів. Мито. Спрощена</i>	2

	<i>система оподаткування</i>	
11	<i>Тема 11. Банківське право України як міжгалузевий комплексний інститут</i>	4
12	<i>Тема 12. Правовий статус Національного Банку України</i>	4
13	<i>Тема 13. Правовий статус комерційних банків</i>	4
14	<i>Тема 14. Правові засади банківського регулювання та нагляду</i>	4
15	<i>Тема 15. Правові засади банківського регулювання та нагляду</i>	4

5. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

Теоретичні запитання:

1. Поняття податку і збору, їх риси.
2. Предмет та метод податкового права.
3. Джерела Податкового права. Загальна характеристика основних видів джерел податкового права в Україні.
4. Поняття податкової системи, її склад.
5. Класифікація податків.
6. Порівняльно-правова характеристика прямих і непрямих податків.
7. Повноваження Верховної Ради України в сфері оподаткування.
8. Поняття платника податку, його ознаки.
9. Види платників податків та їх загальна характеристика.
10. Порівняйте поняття «податкова дієздатність» та «цивільна дієздатність».
11. Поняття та зміст податкового обов'язку платника податку.
12. Загальнодержавні й місцеві податки.

13. Охарактеризуйте основні відмінності між прямими і непрямими податками.
14. Поняття пільги в податковому праві. Види пільг.
15. Загальна характеристика податку на прибуток.
16. Охарактеризуйте групи платників ПДВ.
17. Об'єкт та база оподаткування податку на додану вартість.
18. Загальна характеристика податку на доходи фізичних осіб.
19. Пільги по податку на доходи фізичних осіб.
20. Місце єдиного податку в складі податкової системи України.
21. Відповідальність за порушення податкового законодавства.
22. Поняття і види прямих податків. Їх основні ознаки.
23. Поняття і види непрямих податків. Їх основні види.
24. Поняття фінансів та їх функції.
25. Фінансова діяльність держави: поняття та методи здійснення.
26. Поняття фінансової системи держави, її інститути.
27. Предмет та система фінансового права.
28. Методи фінансово-правового регулювання.
29. Зміст Загальної частини фінансового права.
30. Зміст Особливої частини фінансового права.
31. Поняття, структура і види фінансово-правових норм.
32. Зміст і особливості фінансових правовідносин.
33. Суб'єкти фінансового права і фінансових правовідносин.
34. Поняття фінансового контролю.
35. Види фінансового контролю.
36. Методи фінансового контролю.
37. Класифікація перевірок та ревізій.
38. Органи фінансового контролю.
39. Незалежний фінансовий контроль.
40. Підстави проведення обов'язкового аудиту.
41. Порядок оформлення результатів аудиторської перевірки.
42. Компетенція Аудиторської палати України.

43. Різниця між державним та незалежним фінансовим контролем.

Зразок тестового завдання для заліку з фінансового права

1. Дайте визначення фінансового права?
2. Назвіть функції Наглядової Ради НБУ?

1. Фінанси – це:	
1	усі види доходів держави і підприємств;
2	економічні відносини, що складаються при утворенні, розподілі і використанні грошових фондів;
3	еквівалент коштів;
4	економічні відносини з приводу формування і використання засобів державного бюджету.

2. Банківський контроль являє собою:	
1	одну із функцій управління фінансами, яка забезпечує формування і використання фінансових ресурсів у всіх ланках фінансової системи;
2	економічні відносини, що складаються при утворенні, розподілі і використанні грошових фондів;
3	розробку концепцій та законів управління фінансами на перспективу;
4	комплекс заходів, здійснюваних державою з метою успішного досягнення поставлених нею цілей у сфері фінансів.

3. Які види податків є в Україні?	
1	державні та місцеві;
2	загальнодержавні та міські;
3	загальнодержавні та місцеві;
4	обласні та місцеві.

4. Бюджетна система України складається з:	
1	державного та зведеного бюджету;
2	державного та місцевих бюджетів;
3	місцевого бюджету;
4	місцевого та зведеного бюджету.

5. Міжбюджетні відносини - це:	
1	відносини з приводу складання та затвердження планів регулювання місцевих бюджетів;
2	порядок і умови надання дотацій;
3	порядок і умови надання субвенцій;
4	система державного забезпечення фінансовими ресурсами бюджетів нижчого рівня.

6. Профіцит бюджету – це:

1	перевищення видатків над доходами бюджету;
2	перевищення доходів бюджету над його видатками;
3	відповідність доходів та видатків бюджету;
4	дефіцит коштів.

7. Який строк складає бюджетний цикл?

1	12 місяців;
2	1 календарний рік;
3	понад 2 роки;
4	понад 4 роки.

8. Прогресивне оподаткування – це...

1	метод оподаткування, при якому податкові ставки збільшуються у міру зростання доходу платника податків;
2	метод оподаткування, який встановлює стабільні ставки;
3	метод оподаткування, при якому сума податку встановлюється в однаковому обсязі для кожного платника податку;
4	метод оподаткування, який встановлює не стабільні ставки.

9. Вкажіть правильну відповідь. Податкова система – це...

1	сукупність окремих ланок фінансових відносин, за допомогою яких держава формує і розподіляє централізовані фонди грошових ресурсів;
2	сукупність податків, зборів, інших обов'язкових платежів і внесків до бюджету і державних цільових фондів, які діють у встановленому законом порядку;
3	сукупність органів державної податкової служби та організація їх роботи щодо забезпечення своєчасного та повного надходження податків до бюджетів усіх рівнів;
4	правильної відповіді немає.

10. На спрощену систему оподаткування юридичні особи мають право перейти, якщо:

1	середньооблікова чисельність не перевищує 50 осіб і виручка від реалізації не перевищує 500000 грн;
2	середньооблікова чисельність працюючих не перевищує 10 осіб, а виручка від реалізації не перевищує 500000 грн;
3	середньооблікова чисельність працюючих не перевищує 500 осіб, а виручка від реалізації не перевищує 1 млн грн;
4	середньооблікова чисельність працюючих не перевищує 500 осіб, а виручка від реалізації не перевищує 1 млн грн;

11. _____ - це частина прибутку акціонерного товариства, що розподіляється щороку між акціонерами після сплати податків, відрахувань на розширення виробництва, поповнення резервного фонду та інших невідкладних відрахувань.

12. Предметом фінансового контролю – є, пов'язані з використанням і створенням фондів коштів.

13. _____ - це план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються відповідно органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду.
14. _____— фонди, які створені відповідно до зако-нодавства України і формуються за рахунок визначених ним внесків юридичних осіб незалежно від форм власності та внесків громадян.
15. Фінансово-правова норма — це встановлене державою і забезпечене її примусовою силою загальнообов'язкове правило поведінки суб'єктів суспільних відносин, що виникають і розвиваються в процесі формування, розподілу і використання централізованих і децентралізованих фондів коштів, встановлює права та обов'язки їх учасників і має _____.
16. Центральною ланкою фінансової системи держави виступає бюджетна система, що складається із _____ та _____ бюджетів.
17. Аудит - перевірка _____ звітності, обліку, первинних документів та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання з метою визначення достовірності їх звітності, обліку, його повноти і відповідності чинному законодавству та встановленим нормативам.
18. _____— система організації і здійснення контрольних заходів, спрямованих на власну фінансово-господарську діяльність суб'єкта господарювання, діяльність інших суб'єктів господарювання, що перебувають в його власності або належать до сфери його управління, які б забезпечували цільове та ефективне використання бюджетних коштів, державного і комунального майна.
19. _____— метод документального контролю за фінансово-господарською діяльністю підприємства, установи, організації, дотриманням законодавства з фінансових питань, достовірністю обліку та звітності, спосіб документального розкриття недоліків, розтрат, привласнень і крадіжок коштів і матеріальних цінностей, попередження фінансових зловживань.
20. _____— постійно діючий орган контролю, який утворюється Верховною Радою України, підпорядкований і підзвітний їй. Рахункова палата здійснює свою діяльність самостійно, незалежно від будь-яких інших органів держави.
21. Бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України, становить _____ рік, який починається _____ кожного року і закінчується _____ того ж року. Неприйняття Верховною Радою України закону про Державний бюджет України до _____ відповідного року не є підставою для встановлення іншого бюджетного періоду.

22. До кожного терміна доберіть єдиний правильний варіант визначення

1. Первинний ринок цінних паперів.	а) Організаційна форма ринку, на якому здійснюється торгівля цінними паперами;
2. Вторинний ринок цінних паперів.	б) ринок, де виконуються операції з випущеними в обіг цінними паперами;
3. Інвестиційний фонд.	в) ринок, на якому корпорації залучають капітал шляхом розміщення цінних паперів;
4. Акція.	г) юридична особа, заснована у формі закритого акціонерного товариства з урахуванням вимог «Положення про інвестиційні фонди й інвестиційні компанії»;
	д) право купівлі або продажу цінних паперів за фіксованою ціною

протягом встановленого терміну;

ж) частина прибутку акціонерного товариства, що розподіляється щороку між акціонерами після сплати податків, відрахувань на розширення виробництва, поповнення резервного фонду та інших невідкладних відрахувань;

з) цінний папір, що засвідчує участь у статутному капіталі акціонерного товариства.

23. До кожного терміна доберіть єдиний правильний варіант визначення

1. Система місцевих бюджетів.

2. Місцеві бюджети.

3. Бюджет місцевого самоврядування.

4. Загальний фонд місцевого бюджету.

а) Бюджет Автономної Республіки Крим, бюджет області, бюджет міста з районним поділом, бюджет району;

б) фонд, до складу якого входять надходження з поточного або реєстраційного рахунку фінансового органу на поточний або реєстраційний рахунок установи платіжним дорученням. Ці призначення забезпечують фінансовими ресурсами загальні видатки і не спрямовані на конкретну мету;

в) фонд, що формується з конкретно визначених джерел надходжень і використовується на фінансування конкретно визначених цілей;

г) фонди фінансових ресурсів, що мобілізуються й витрачаються на відповідній території;

д) кошти, спрямовані на фінансування установ і закладів виробничої та соціальної інфраструктур, що утримуються за рахунок бюджетних асигнувань, а також на фінансування заходів щодо соціального захисту населення;

ж) кошти спрямовані на реалізацію програм соціально-економічного розвитку відповідної території, пов'язані зі здійсненням інвестиційної й інноваційної діяльності, а також на фінансування субвенцій та інших видатків, пов'язаних із розширеним відтворенням;

з) сукупність самостійних місцевих бюджетів, що не входять до складу державного бюджету і один до одного;

24. До кожного терміна доберіть єдиний правильний варіант визначення

1. Дивіденд.

2. Спеціальний фонд місцевого бюджету.

3. Місцевий бюджет поділяється на:

а) частина прибутку акціонерного товариства, що розподіляється щороку між акціонерами після сплати податків, відрахувань на розширення виробництва, поповнення резервного фонду та інших невідкладних відрахувань;

б) середній показник біржової активності, що узагальнює динаміку цін

	<p>на цінні папери і свідчить про зміни в рівні цін за визначений період;</p> <p>в) фонд, що формується з конкретно визначених джерел надходжень і використовується на фінансування конкретно визначених цілей;</p> <p>г) фонд, до складу якого входять надходження з поточного або реєстраційного рахунку фінансового органу на поточний або реєстраційний рахунок установи платіжним дорученням. Ці призначення забезпечують фінансовими ресурсами загальні видатки і не спрямовані на конкретну мету;</p> <p>д) бюджет Автономної Республіки Крим, обласні бюджети, бюджети міст республіканського підпорядкування, районні бюджети неміських районів, бюджети міст обласного підпорядкування, бюджети районів міст, бюджети міст районного підпорядкування, бюджети селищних рад, бюджеті, сільських рад;</p>
--	---

25. До кожного терміна доберіть єдиний правильний варіант визначення

1. Державний кредит.	<p>а) борг держави комерційним банкам як основним утримувачам державних цінних паперів, що фіксується у балансах банків, у зв'язку з цим аналіз його динаміки перебуває під пильним контролем;</p> <p>б) сукупність економічних відносин, що виникають між державою та фізичними або юридичними особами (фінансово-кредитними установами, корпораціями, іноземними урядами, міжнародними фінансовими організаціями і приватними особами) стосовно мобілізації додаткових грошових коштів на кредитній основі, тобто на умовах зворотності, строковості та платності, в процесі формування загальнодержавного фонду фінансових ресурсів, в яких держава може бути позичальником, кредитором або гарантом;</p> <p>в) боргові зобов'язання, спрямовані тільки і на покриття бюджетного дефіциту;</p> <p>г) визнання державою своєї неплатоспроможності;</p>
2. Дефолт.	

26. Податковими надходженнями визнаються встановлені законами України про оподаткування податки і збори та податки і збори.

27. Не є платником податку....., який отримує доходи з джерела їх походження в Україні і має дипломатичні привілеї та імунітет, встановлені чинним міжнародним договором України, щодо доходів, які він отримує безпосередньо від провадження дипломатичної чи прирівняної до неї таким міжнародним договором діяльності.

28. Особливістю податкових правовідносин є чітко виражений _____.

29. Національний банк України подає Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України:року, що передуює плановому, - прогнозні монетарні показники на наступний рік;

30. _____ - особа на яку покладається обов'язок з обчислення, утримання з доходів, що нараховуються платнику та перерахування податків до відповідного бюджету від імені та за рахунок іншої особи.

Зразок тесту для підсумкового контролю з фінансового права

1. Дайте визначення фінансового контролю?

2. Назвіть стадії бюджетного процесу?

1. Визначте, який з перелічених податків чи зборів не є загальнодержавним:

а) рентна плата;

б) акцизний податок;

в) туристичний збір;

г) збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства.

2. Визначте, який з перелічених податків чи зборів не є загальнодержавним:

а) збір за спеціальне використання води;

б) податок на доходи фізичних осіб;

в) податок на прибуток підприємств

г) єдиний податок

3. Визначте, який з перелічених податків чи зборів не є загальнодержавним:

а) рентна плата;

б) мито;

в) збір за місця для паркування транспортних засобів

г) податок на доходи фізичних осіб.

4. Визначте, який з перелічених податків чи зборів не є загальнодержавним:

а) акцизний податок;

б) єдиний податок;

в) податок на прибуток підприємств;

г) податок на додану вартість.

5. Визначте, який з перелічених податків чи зборів є загальнодержавним:

а) податок на доходи фізичних осіб

б) податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів;

в) збір за місця для паркування транспортних засобів;

г) єдиний податок.

6. Визначте, який з перелічених податків чи зборів є загальнодержавним:

а) податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;

б) збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності;

в) єдиний податок;

г) рентна плата

7. Встановіть відповідність:

1. Місцеві податки	А. податок на додану вартість
2. Загальнодержавні податки та збори	Б. збір за місця для паркування транспортних засобів

Відповідь: 1 - Б, 2 - А.

8. Встановіть відповідність:

1. Місцеві податки	А. акцизний податок
2. Загальнодержавні податки та збори	Б. туристичний збір

9. Дайте визначення:

"... - непрямий податок на споживання окремих видів товарів (продукції), визначених цим Кодексом як підакцизні, що включається до ціни таких товарів (продукції)".

10. Дайте визначення:

"..... - прострочена заборгованість померлої фізичної особи, за відсутності у неї спадкового майна, на яке може бути звернено стягнення".

1. Лекції
2. Семінарські заняття
3. Самостійна робота
4. Вирішення задач

7.Форми контролю

Одним із обов'язкових елементів навчального процесу є систематичний поточний контроль засвоєння знань та підсумкова оцінка рівня засвоєння навчального матеріалу і вміння використовувати ці знання на практиці.

Контроль за засвоєнням дисципліни проводиться постійно і поділяється на три види: вхідний, поточний, підсумковий.

Вхідний – за тестовими завданнями на знання основних юридичних категорій та понять в галузі правознавства

Поточний – проводиться у формі контрольних робіт, що складаються з теоретичних та практичних занять в розрізі тем окремих змістових модулів, а також опитування на практичних заняттях, тестування

Підсумковий – здійснюється за кредитно-модульною системою оцінювання знань і умінь студентів.

Матеріали, що стосуються методів контролю знань студентів, представлено у Навчально-методичному комплексі дисципліни.

8.Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Методичне забезпечення

1. Слюсаренко С.В. Навчально-методичний комплекс дисципліни «Фінансове право» для студентів юридичного факультету / С.В. Слюсаренко / Київ: – 2017.

10. Рекомендована література

Основна

1. Конституція України від 28 червня 1996 р.
2. Податковий кодекс України 1 грудня 2010 р.
3. Лісовий кодекс України від 21 січня 1994 р.
4. Кодекс України про надра від 27 липня 1994 р.
5. Водний кодекс України від 6 червня 1995 р.
6. Митний кодекс України від 11 липня 2002 р.
7. Бюджетний кодекс України від 1 грудня 2010 р.
8. Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 р.
9. Господарський Кодекс України від 16 січня 2003 р.
10. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні. Від 26 січня 1993 р.зі змінами.
11. Про Рахункову палату. Закон України від 2 липня 2015 р. із змінами та доповненнями.

Допоміжна

1. Фінансове право. підручник / В. І. Курило., С. В. Слюсаренко – Київ : Магістр ХХІ сторіччя, 2019. – 410 с.
2. Фінансове право: підручник / за аг.ред. О.М. Бандурки та О.П. Гетманець; Ю.М. Жорнокуй, О.В. Кашкарьова, Т.В. Колесник та інші. – Х.: Екограф, 2015. – 500 с.
3. Фінансове право: підручник / М.П. Кучерявенко, О.О. Дмитрик, О.А. Лукашев та ін.; за ред.. М.П. Кучерявенка. – Х.; Право, 2016. – 440 с.

12. Інформаційні ресурси

1. www.kmu.gov.ua - Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
2. www.mfu.gov.ua - Офіційний сайт Міністерства фінансів України.
3. www.nbu.gov.ua - Офіційний сайт Національного банку України.
4. www.pravoznavec.com.ua - Електронна бібліотека юридичної літератури "Правознавець".
5. www.rada.gov.ua - Офіційний сайт Верховної Ради України.